

Individualizacija materijala za učenike s teškoćama čitanja uz Lexie

Maja Hmelina, prof. logoped

Laura Marinović, univ. mag. logoped.

Disleksija

- ▶ specifični poremećaj učenja neurobiološkog podrijetla
- ▶ teškoće u fonološkom aspektu jezika
- ▶ poteškoće s točnim i/ili tečnim prepoznavanjem riječi i dekodiranjem
- ▶ neočekivana u odnosu na druge kognitivne sposobnosti

International Dyslexia Association, 2002.

9-12% osoba u populaciji

William is going to meet up with his friends. It is hot outside. They are going swimming. When his friends arrive they go to the beach. They swim for a long time. William knows how to swim. His friends also know how to swim. William's father goes with them. He buys them ice cream afterwards.

William is going to meet up with his friends. It is hot outside. They are going swimming. When his friends arrive they go to the beach. They swim for a long time. William knows how to swim. His friends also know how to swim. William's father goes with them. He buys them ice cream afterwards.

Disleksija bez definicija

„Zločesta vila je u početku bila zla jer mi je dala disleksiju, a onda sam shvatila da je to dar, taj put me izgradio u osobu kakva sam sad. To je moj dar, a ne teškoća”

„Dajem 110% od sebe”

Tena, autorica slikovnice *Najposebniji dar*

Kako pomoći učeniku s disleksijom u školi?

► Redoviti program uz individualizirane postupke

Jednostavan jezik

jezična prilagodba

grafička prilagodba

**RUŽA – TAJ DIVAN CVIJET – ODIJEVA NJEŽNO, ŠARENO RUHO I
POSIPAVA LATICE OPOJNIM MIRISOM. PLAVOOKE POTOČNICE ODIJEVaju
MODRE HALJINICE SA ZELENIM KIŠnim KABANICAMA. LJUBIČICA
SKROMNO NOSI SVOJU JEDNOSTAVNU, ALI OTMJENU ODJEĆU, VISIBABA
DOLAZI ODJEVENA U BIJELO KAO VILA ILI MLADA NEVJESTA. VITKI
ZUMBULI PLEŠU SA STIDLJIVIM ORHIDEJAMA, MIRISNI JORGovan SA
ŽARKIM TULIPANIMA, BLJEDI LOPOČ SA SREDINE JEZERA DOZIVLJE
SVOJU LJUBIMICU – HLADNU I ČUDESNU PERUNIKU.**

**VI POZNAJETE, SIGURNO, SVE TO CVIJEĆE; VISIBABE I LJUBIČICE
BRALI STE U ŠUMAMA, RUŽE SE KUPUJU KAO DAR ZA RODENDAN,
JORGOVANI SU MOŽDA MIRISALI U VAŠIM STAKLENIM VAZAMA.**

Ruža odjeva nježno, šareno ruho. Posipava latice snažnim mirisom. Potočnice odjevaju modre haljinice sa zelenim kišnim kabanicama. Ljubičica skromno nosi svoju jednostavnu, ali lijepu odjeću. Visibaba dolazi odjevena u bijelo kao vila ili mladenka. Vitki zumbuli plešu sa stidljivim orhidejama. Mirisni jorgovan pleše s tulipanima. Blijedi lopoč sa sredine jezera doziva svoju ljubimicu – hladnu i čudesnu peruniku.

Vi sigurno poznajete sve to cvijeće. Visibabe i ljubičice brali ste u šumama. Ruže se kupuju mamama kao dar za rođendan. Jorgovani su možda mirisali u vašim vazama.

ruho - odjeća
potočnica - vrsta cvijeta
modre - plave
vitak - mršav, tanak
jorgovan - vrsta cvijeta
lopoč - vrsta cvijeta, raste u vodi
perunika - vrsta cvijeta

Plesna haljina žutog maslačka, Sunčana Škrinjarić

Prijevod na jednostavan jezik,
prof. dr. sc. Mirjana Lenček i Laura Marinović, univ. mag. logoped.

ČITALAČKO OKRUŽJE

poravnanje

boja pozadine

prored

format

Tako sam živio sâm, bez ikoga s kim bih mogao zaista razgovarati, sve do kvara koji mi se dogodio u saharskoj pustinji prije šest godina. Nešto mi je puklo u motoru. I kako nisam uza se imao ni mehaničara ni putnika, bilo mi je jasno da ču morati sasvim sâm pokušati obaviti težak popravak. To je za mene bilo pitanje života ili smrti. Imao sam pitke vode jedva za osam dana.

Prve sam večeri, dakle, zaspao na pijesku, tisuću milja daleko od svih nastanjenih krajeva. Bio sam usamljeniji od brodolomca na splavi usred oceana. Stoga možete zamisliti moje iznenadjenje kad me u zoru probudio čudan glasić. Rekao je:

— Molim vas... nacrtaj mi ovcu!

— Ha!

— Nacrtaj mi ovcu...

Skočio sam na noge kao da me grom udario u oči. Dobro sam pogledao. I vidio vrlo neozbiljno promatrao. Evo njega kasnije uspio nacrtati. No, nije manje čaroban nego njegov portret. I su me osobe obeshrabrike u bavili šest godina, pa nisam naučio crtaći otvorenih udava.

- font

- razmak slova
- razmak riječi

- aksenderi i desenderi

LAKŠE I BRŽE ČITANJE

Make small changes to text format and improve your ability to read quickly and accurately. Get more done. Be the best reader you can be.

LAKŠE I BRŽE ČITANJE

Make small changes to text format and improve your ability to read quickly and accurately. Get more done. Be the best reader you can be.

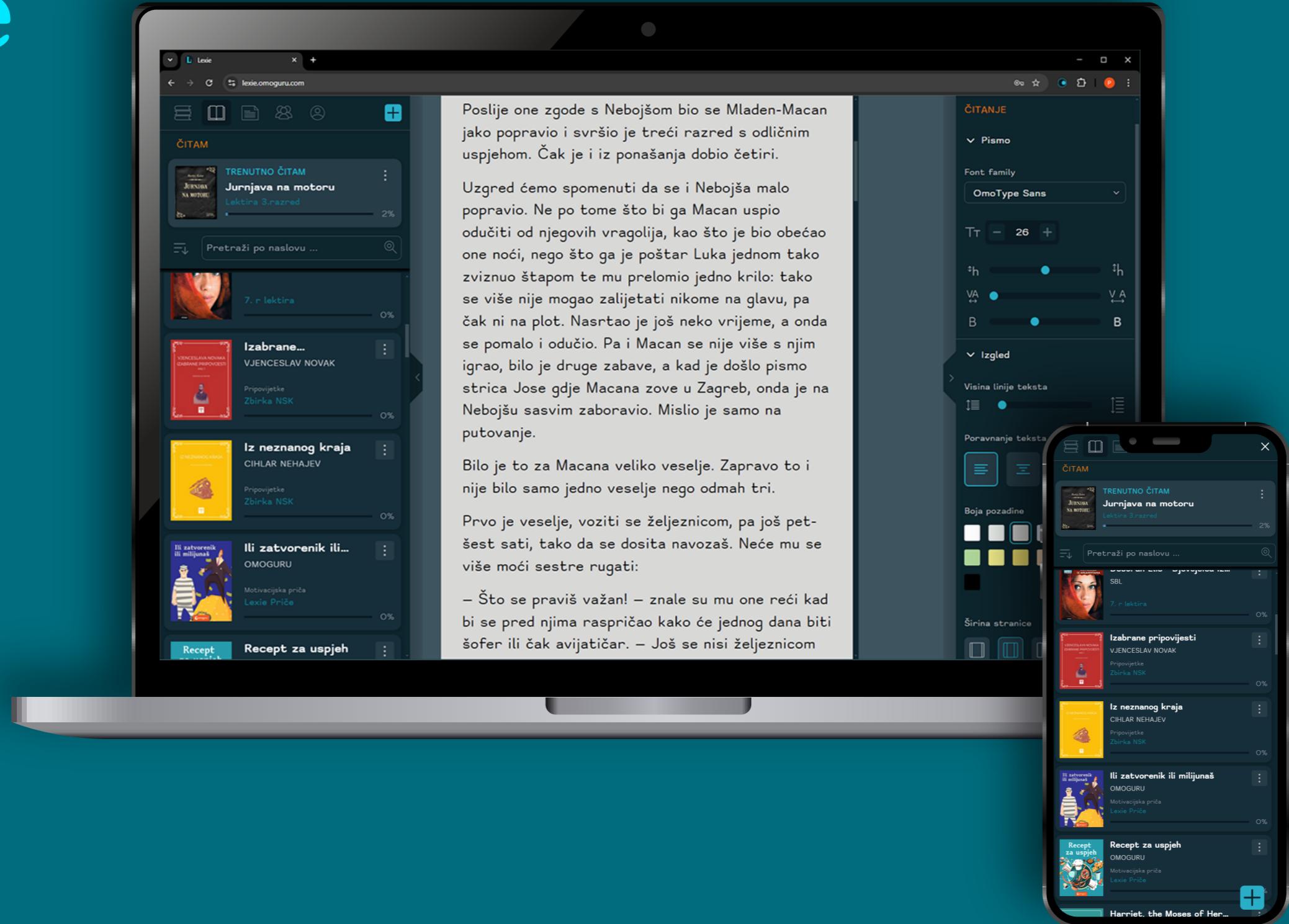
one size DOES NOT fit all

OmoType A	OmoType B	OmoType C	OmoType D	OmoType E
Hdnp	Hdnp	Hdnp	Hdnp	Hdnp
OmoType A Light One OmoType A Light Two OmoType A Light Three OmoType A Light Four	OmoType B Light One OmoType B Light Two OmoType B Light Three OmoType B Light Four	OmoType C Light One OmoType C Light Two OmoType C Light Three OmoType C Light Four	OmoType D Light One OmoType D Light Two OmoType D Light Three OmoType D Light Four	OmoType E Light One OmoType E Light Two OmoType E Light Three OmoType E Light Four
OmoType A Regular One OmoType A Regular Two OmoType A Regular Three OmoType A Regular Four	OmoType B Regular One OmoType B Regular Two OmoType B Regular Three OmoType B Regular Four	OmoType C Regular One OmoType C Regular Two OmoType C Regular Three OmoType C Regular Four	OmoType D Regular One OmoType D Regular Two OmoType D Regular Three OmoType D Regular Four	OmoType E Regular One OmoType E Regular Two OmoType E Regular Three OmoType E Regular Four
OmoType A Book One OmoType A Book Two OmoType A Book Three OmoType A Book Four	OmoType B Book One OmoType B Book Two OmoType B Book Three OmoType B Book Four	OmoType C Book One OmoType C Book Two OmoType C Book Three OmoType C Book Four	OmoType D Book One OmoType D Book Two OmoType D Book Three OmoType D Book Four	OmoType E Book One OmoType E Book Two OmoType E Book Three OmoType E Book Four
OmoType A Medium One OmoType A Medium Two OmoType A Medium Three OmoType A Medium Four	OmoType B Medium One OmoType B Medium Two OmoType B Medium Three OmoType B Medium Four	OmoType C Medium One OmoType C Medium Two OmoType C Medium Three OmoType C Medium Four	OmoType D Medium One OmoType D Medium Two OmoType D Medium Three OmoType D Medium Four	OmoType E Medium One OmoType E Medium Two OmoType E Medium Three OmoType E Medium Four
OmoType A Bold One OmoType A Bold Two OmoType A Bold Three OmoType A Bold Four	OmoType B Bold One OmoType B Bold Two OmoType B Bold Three OmoType B Bold Four	OmoType C Bold One OmoType C Bold Two OmoType C Bold Three OmoType C Bold Four	OmoType D Bold One OmoType D Bold Two OmoType D Bold Three OmoType D Bold Four	OmoType E Bold One OmoType E Bold Two OmoType E Bold Three OmoType E Bold Four
OmoType A Black One OmoType A Black Two OmoType A Black Three OmoType A Black Four	OmoType B Black One OmoType B Black Two OmoType B Black Three OmoType B Black Four	OmoType C Black One OmoType C Black Two OmoType C Black Three OmoType C Black Four	OmoType D Black One OmoType D Black Two OmoType D Black Three OmoType D Black Four	OmoType E Black One OmoType E Black Two OmoType E Black Three OmoType E Black Four

Lexie

univerzalni dizajn

rastavljanje
na slogove

ritam
čitanja

The screenshot shows the Lexie reading application interface. On the left, there's a sidebar titled 'ČITAM' (Reading) with a list of books and stories. The top item is 'TRENUTNO ČITAM' (Currently Reading) with the title 'Jurnjava na motoru' by Lektorica 3.razred. Below it are 'Izabrane...' by VJENCESLAV NOVAK, 'Iz neznanog kraja' by CIHLAR NEHAJEV, 'Ili zatvorenik ili...' by OMOGURU, and 'Recept za uspjeh' by OMOGURU. The main content area displays a text passage with red underlined words for segmentation. To the right, there's a vertical panel with various reading settings: 'Izgled' (Appearance) with font size controls; 'Visina linije teksta' (Text line height); 'Poravnanje teksta' (Text alignment); 'Boja pozadine' (Background color) with a color palette; 'Širina stranice' (Page width); 'Čitanje' (Reading) with 'Slogovi' (Syllables) buttons for 'ništa', 'boja' (selected), and 'bold'; and 'Zrcalna slova' (Mirrored letters) with buttons for 'db', 'db', 'db', 'Pq', 'Pq', and 'Pq'. The text in the center is:

odučiti od njegovih vragolija, kao što je bio obećao
one noći, nego što ga je poštari Luka jednom tako
zviznuo štapom te mu prelomio jedno krilo: tako
se više nije mogao zalistati nikome na glavu, pa
čak ni na plot. Nasrtao je još neko vrijeme, a onda
se pomalo i odučio. Pa i Macan se nije više s njim
igrao, bilo je druge zabave, a kad je došlo pismo
strica Jose gdje Macana zove u Zagreb, onda je na
Nebojšu sasvim zaboravio. Mislio je samo na
putovanje.

Bilo je to za Macana veliko veselje. Zapravo to i
nije bilo samo jedno veselje nego odmah tri.

Provo je veselje, voziti se željeznicom, pa još pet-
šest sati, tako da se dosita navozaš. Neće mu se
više moći sestre rugati:

– Što se praviš važan! – znale su mu one reći kad
bi se pred njima raspričao kako će jednog dana biti
šofer ili čak avijatičar. – Još se nisi željeznicom
vozio!...

– Što nisam!? – pravdao se Macan – kad je tata
bio amo premješten, onda sam se vozio!

– Oh! – rugale se sestre – toga se ti i ne sjećaš
jer si bio sasvim mali. Nisi išao ni u prvi razred!

– Neka, ali se ipak sjećam! – uporno je tvrdio

fokus

The screenshot shows a digital tablet displaying the Lexie reading application. The main screen displays a story titled "Jurnjava na motoru" by "Lektička 3.razred". The story text is in a large, black font, with some words highlighted in yellow. The right side of the screen features a sidebar with various reading settings and tools, such as "ČITANJE", "Pismo", "Izgled", "Čitanje", "Slogovi", "Zrcalna slova", "Red po red", and "Teme". Below these are buttons for "ništa", "boja", "bold", "db", "db", "Pq", "Pq", and "Pq". At the bottom of the sidebar, there is a "Pretraži po naslovu ..." search bar. On the left side of the screen, there is a sidebar titled "ČITAM" showing a list of other books and stories, each with a thumbnail, title, author, and progress bar. The titles include "Jurnjava na motoru", "7. r lektira", "Izabrane...", "VJENCESLAV NOVAK", "Iz neznanog kraja", "CIHLAR NEHAJEV", "Ili zatvorenik ili...", "OMOGURU", and "Recept za uspjeh", "OMOGURU". The progress bars for most of these items show 0% completion.

tekst u
govor

brzina
čitanja

The image shows a computer monitor displaying the Lexie reading application. On the left, a sidebar lists several books and articles under the heading 'ČITAM'. The main content area displays a story titled 'Sve dok netko ne dođe po nj.' by 'Jurnjava na motoru'. The story text is presented in a large, black font. A magnifying glass is positioned over the right side of the screen, focusing on a portion of the text. The magnified view shows the text 'Tata je i toga dana, kao obično, bio negdje na službenom putu, pa su putnike, Macana i mamu, pratile do stanice Zora i Mira. Bilo je prtljage dosta, paketa i košara, pa je trebalo pomoći. Macana je zapalo da nosi patke, jer je on – rekoše – poznat kao prijatelj pijet-lova, kokoši i pataka.' Below the magnified text, there are three buttons labeled 'ništa', 'riječ', and 'linija', with 'linija' being highlighted. At the bottom of the magnified view, there are playback controls: a play button, a volume icon, a zoom control set at 0.8x, and a close button.

individualne postavke i predefinirane teme

The image shows a screenshot of the Lexie reading application interface. On the left, there's a sidebar titled 'ČITAM' (Reading) with a list of books and their details. One book is currently selected: 'TRENTNU ČITAM Jurnjava na motoru' by Lektrica 3.razred, with a progress bar at 16%. Below it are other books like 'Deborah Elis - ...', 'Izabrane...', 'Iz neznanog kraja...', and 'Ili zatvorenik ili...'. A search bar says 'Pretraži po naslovu ...'. On the right, the main content area displays a story about Macan and Zora waiting for a train. The text is in a large, clear font. A magnifying glass is positioned over the right side of the screen, focusing on a dropdown menu titled 'CITANJE' (Reading) which lists various reading-related settings: 'Zrcalna slova', 'Ritam čitanja', 'Ugodno za oči' (highlighted in blue), 'Obris riječi', 'Fokus', and 'Visoki kontrast'.

veliki izbor
besplatnog
i dijeljenog
sadržaja

The screenshot shows a digital library interface. At the top, there's a header with "KNJIŽNICE" and a search bar. Below the header, a list of books is shown:

- Gutenberg (44936 KNJIGA) - Vlasnik: Lexie
- eLektire (286 KNJIGA) - Vlasnik: Lexie
- Reading Passages

The main content area displays a story in a large, serif font. The first few paragraphs are:

sat vremena. Bili su prvi i jedini putnici. Mama, Zora i Mira posjedaše u hlad da se odmore i ohlade, a Macan se ušetao oko stanične zgrade pa po tračnicama i oko nekakvih vagona koji su tu stajali i neprestano se zagledao u daljinu, da možda ipak ne dolazi vlak.

Kad je prošlo pola sata, čekanje mu sasvim dojadilo.

– Pa gdje je taj vlak?! – ljutio se on. – Što se tako vuče?... Još bi najbolje bilo putovati avionom!

– Gle, gospodina, – rekla je Mira – sad mu već ni vlak nije dobar!

Pomalo su nadolazili i drugi putnici, napokon je i blagajnik počeo izdavati karte, otezalo se vrijeme, dojadilo čekanje i kad je Macan već mislio da se valjda nikad neće voziti željeznicom, najednom netko viknu: – Evo ga!

Doista, izdaleka se čulo muklo soptanje, video se oblaći dima i na zavodu ukazao se vlak, dugačak i crn. Zazviždala mašina kao da je vrinsula od veselja: – Evo me!

Što je bliže dolazio, bijaše sve glomazniji, dahtanje stroja sve snažnije, lomljava željezna točkova kao grmljavina.

Lexie

kreiranje i dijeljenje knjižnica

Lexie

pretvaranje fotografije u tekst

The Lexie interface is displayed on a laptop screen. On the left, a sidebar titled "MOJI DOKUMENTI I BILJEŠKE" lists several documents:

- TRENTNU UREĐUJEM Geografija - Reljef
- Što je povijest?
- Biologija 7 - Krvožilni...
- Provjera znanja - HR
- Reljef
- Priroda 6. r.

The main content area shows a document titled "Vanjski procesi oblikovanja reljefa". The text discusses the processes of weathering and erosion. A red arrow points from the right side of the screen to the text "kažemo da se one troše", which is highlighted with a blue selection bar. The right side of the screen shows a "ČITANJE" panel with options like "Pismo", "Izgled", and "Čitanje". Below it is a "Čitalački način" section. To the right of the main content, there is a vertical sidebar with a large red arrow pointing towards the text "kažemo da se one troše".

Vanjski procesi oblikovanja reljefa

Zemlja je nemirani planet. Unutrašnjim procesima neprestano se stvaraju novi reljefni oblici. Ali, naučili ste i da se reljef neprestano mijenja. Kako to? Visoke planine postupno se snižavaju, a udubljenja popunjavaju. Pod utjecajem Sunca i sile teže neprestano se zbijaju vanjski procesi oblikovanja reljefa. U njih ubrajamo trošenje stijena, pokrete tla i stijena na padinama, djelovanje leda, djelovanje mora i vjetra.

U vanjske procese oblikovanja reljefa ubrajamo i djelovanje ljudi, ali i svega ostalog živog svijeta. Današnji izgled Zemljine površine posljedica je međuovisnoga složenog djelovanja procesa u Zemljinoj unutrašnjosti i procesa na Zemljinoj površini koji reljefne oblike neprestano preoblikuju.

Trošenje

Stijene su, iako postojane, izložene vremenu, drugim prirodnim uvjetima i polagano se lome, raspadaju i razvijaju. To to raspadanje događa bez kretanja stijena, na mjestu kažemo da se one troše.

ČITANJE

- > Pismo
- > Izgled
- > Čitanje

Čitalački način

Koristi čitalački način ako želiš rastaviti ovaj tekst na slogove, označiti zrcalna slova ili uključiti TTS.

> Teme

Vanjski procesi oblikovanja reljefa

Zemlja je nemirani planet. Unutrašnjim procesima neprestano se stvaraju novi reljefni oblici. Ali, naučili ste i da se reljef neprestano mijenja. Kako to? Visoke planine postupno se snižavaju, a udubljenja popunjavaju. Pod utjecajem Sunca i sile teže neprestano se zbijaju vanjski procesi oblikovanja reljefa. U njih ubrajamo trošenje stijena, pokrete tla i stijena na padinama, djelovanje leda, djelovanje mora i vjetra.

U vanjske procese oblikovanja reljefa ubrajamo i djelovanje ljudi, ali i svega ostalog živog svijeta. Današnji izgled Zemljine površine posljedica je međuovisnoga složenog djelovanja procesa u Zemljinoj unutrašnjosti i procesa na Zemljinoj površini koji reljefne oblike neprestano preoblikuju.

Trošenje

Stijene su, iako postojane, izložene neprestanom utjecaju vremena, drugim prirodnim uvjetima i polagano se lome, raspadaju i razvijaju. To se to raspadanje događa bez kretanja stijena, na mjestu događa kažemo da se one troše.

novi, moćni
tekst editor

Lexie P

lexie.omoguru.com

Ime i prezime: _____
Datum: _____

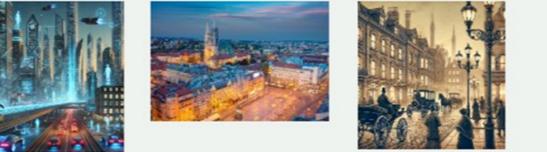
Provjera znanja - desetljeće, stoljeće, tisućljeće

1. Upiši što nedostaje, a zatim dopuni rečenice riječima iz tablice.

10		1000
	stoljeće	

Najkraće vremensko razdoblje prikazano u tablici je _____.
Najdužje vremensko razdoblje prikazano u tablici je _____.
2. **Tisućljeće** je vremensko razdoblje od:
a) deset desetljeća
b) deset stoljeća
c) deset godina
3. Crtom poveži sliku i riječ.

PROŠLOST   SADAŠNOST   BUDUĆNOST

Hvala na pažnji!

---

maja@omoguru.com

laura@omoguru.com